

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาของการศึกษา

ปัจจุบันนี้ ภาพยนตร์ยังคงเป็นสิ่งมวลชนที่มีอิทธิพลต่อผู้ชมอย่างมาก นอกจากให้ความบันเทิง ให้การศึกษาแล้ว ยังมีการนำภาพยนตร์มาใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์อีกด้วย ทั้งนี้ เพราะภาพยนตร์เป็นสื่อที่ประกอบด้วยภาพและเสียง มีความสมจริง ทำให้สามารถสื่อสารกับผู้ชมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ภาพยนตร์ยังสามารถโน้มน้าวผู้ชมให้เกิดความรู้สึกส้อยตาม และปฏิบัติในสิ่งที่ผู้สร้างต้องการได้อีกด้วย จากคุณสมบัติข้างต้น ภาพยนตร์จึงเป็นสื่อหนึ่งที่มีการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) นำมาใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักไปทั่วโลก เพื่อชักชวนและโน้มน้าวใจให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น โดยผลิตเป็นภาพยนตร์สารคดีท่องเที่ยว ในรูปแบบของภาพยนตร์วีดีโอ

ลักษณะของภาพยนตร์สารคดีท่องเที่ยว (TRAVELOG, TRAVELOGUE) ก็คือ ภาพยนตร์ที่แสดงการท่องเที่ยวหรือส่งเสริมการท่องเที่ยว มีคำบรรยาย (NARRATION, COMMENTARY) แนะนำ เสนอแนะและชี้ให้เห็นความสวยงาม ประทับใจและชวนไปชมสถานที่ท่องเที่ยวที่นั่น บางเรื่องเป็นภาพยนตร์ที่มีนาฏการ (DRAMATIZATION) หรือมีการแสดงเป็นละครแบบภาพยนตร์บันเทิง (ENTERTAINMENT FILM, FEATURE FILM) ทั่วไป¹ หน่วยงานของททท.ที่รับผิดชอบการผลิตภาพยนตร์สารคดีท่องเที่ยวเกี่ยวกับประเทศไทย คือ งานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ งานวิดิทัศน์และภาพยนตร์จะส่งภาพยนตร์วีดีโอที่ผลิตขึ้นไปตามสำนักงานของททท. ที่ตั้งอยู่ตามประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เพื่อจัดฉายออกสู่สายตาผู้ชมชาวต่างประเทศ

จากการที่ภาพยนตร์สารคดีมีอิทธิพลต่อผู้คนในสังคมมากขึ้น และผู้เขียนได้มีโอกาสฝึกงานที่งานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ ททท. ทำให้ผู้เขียนสนใจเกี่ยวกับการผลิตภาพยนตร์สารคดีของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ รวมทั้งกระบวนการผลิตภาพยนตร์สารคดี ตั้งแต่ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำ ขั้นตอนการถ่ายทำ และขั้นตอนหลังการถ่ายทำ ซึ่งผู้เขียนได้ทำการศึกษาและเลือกมาเป็นหัวข้อของสารนิพนธ์ฉบับนี้ด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

¹ สนั่น ปัทมะทิน, ศัพทานุกรมสื่อสารมวลชน, เล่ม 3 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520), หน้า ภาพยนตร์ 48.

1. เพื่อศึกษาถึงประวัติ ลักษณะและวัตถุประสงค์ในการผลิตภาพยนตร์สารคดีของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ ททท.
2. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการผลิตภาพยนตร์สารคดีของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ ตั้งแต่ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำ ขั้นตอนการถ่ายทำ และขั้นตอนหลังการถ่ายทำ
3. เพื่อศึกษาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการผลิตภาพยนตร์สารคดี รวมทั้งวิธีการแก้ไขอุปสรรคเหล่านั้น
4. เพื่อเรียนรู้แนวทางการปฏิบัติงานจริง ๆ ในการผลิตภาพยนตร์สารคดี

ขอบเขตของการศึกษา

การจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้มีโอกาสฝึกงานที่งานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ ททท. เป็นเวลา 1 เดือน ทำให้ผู้เขียนได้ศึกษาถึงประวัติ ลักษณะและวัตถุประสงค์ในการผลิตภาพยนตร์สารคดีของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ รวมทั้งกระบวนการผลิตภาพยนตร์สารคดี ตั้งแต่ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำ ขั้นตอนการถ่ายทำ และขั้นตอนหลังการถ่ายทำ ตลอดจนอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการผลิตภาพยนตร์สารคดีและวิธีการแก้ไขอุปสรรคเหล่านั้นของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์

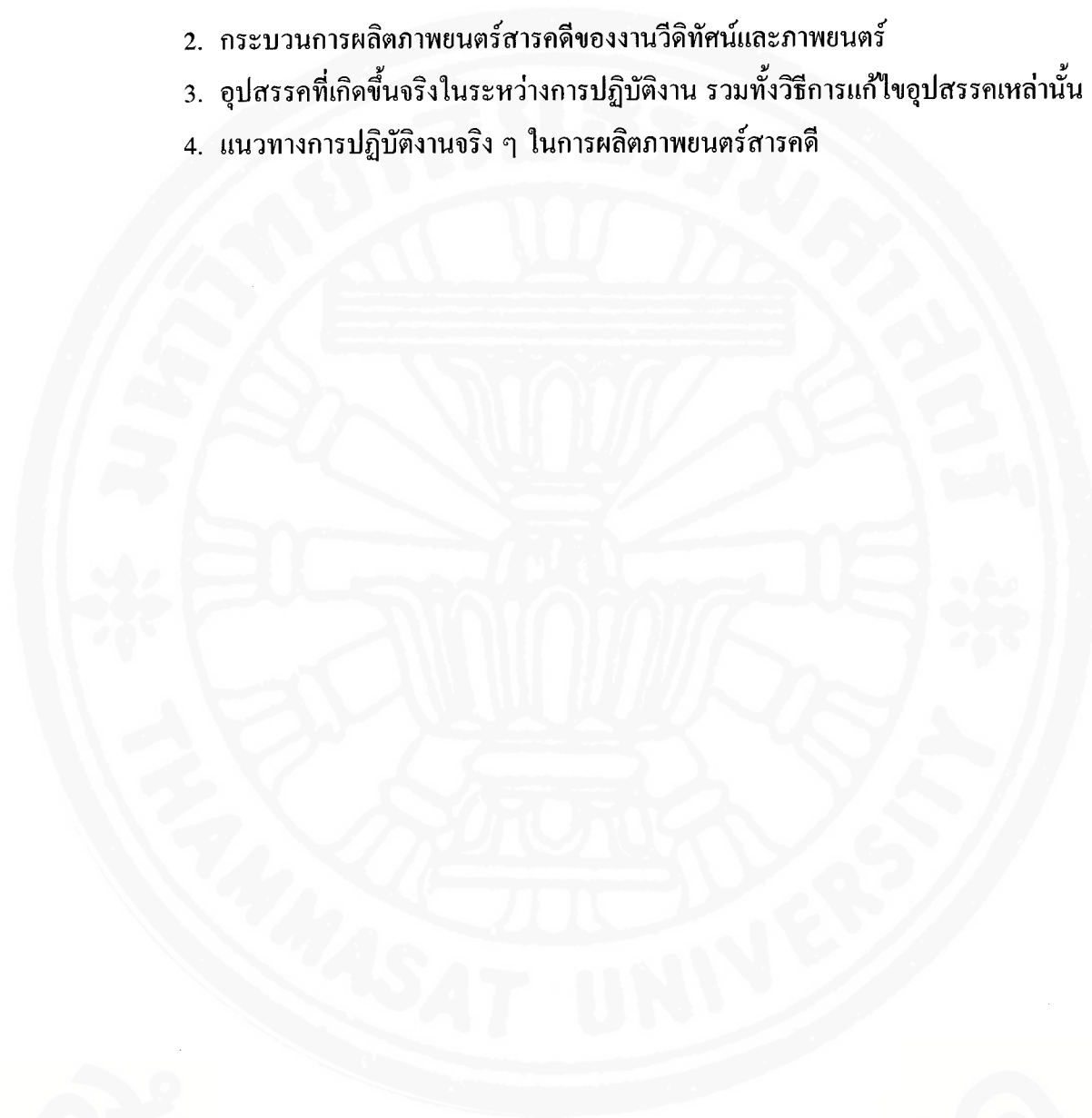
วิธีการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาจากการฝึกงานที่งานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ ททท. โดยใช้ระยะเวลาในการฝึกงานประมาณ 1 เดือน คือเดือนพฤศจิกายน 2538
2. ศึกษาโดยการค้นคว้าจากข้อมูลทุติยภูมิ (SECONDARY DATA) เช่น สารนิพนธ์, หนังสือ, ตำราและเอกสารประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาพยนตร์สารคดี
3. ศึกษาโดยการสัมภาษณ์บุคคลที่รับผิดชอบต่อการผลิตภาพยนตร์สารคดีของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ ททท.

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

เนื่องจากปัจจุบันนี้ ภาพยนตร์สารคดีมีบทบาทและมีอิทธิพลมากขึ้นต่อผู้คนในสังคมองค์กรต่าง ๆ จึงเล็งเห็นประโยชน์ของการใช้ภาพยนตร์สารคดี ในแง่ของการโฆษณาประชาสัมพันธ์ นอกเหนือไปจากการให้ความรู้และความบันเทิง ทำให้มีการผลิตภาพยนตร์สารคดีออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ผู้เขียนจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสารนิพนธ์ฉบับนี้คงจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจภาพยนตร์สารคดี โดยใช้กรณีศึกษาคือ งานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ ททท. เพื่อให้ทราบถึง

1. ประวัติ ลักษณะ และวัตถุประสงค์ในการผลิตภาพยนตร์สารคดีของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์ ททท.
2. กระบวนการผลิตภาพยนตร์สารคดีของงานวิดิทัศน์และภาพยนตร์
3. อุปสรรคที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างการทำงาน รวมทั้งวิธีการแก้ไขอุปสรรคเหล่านั้น
4. แนวทางการปฏิบัติงานจริง ๆ ในการผลิตภาพยนตร์สารคดี

สำนักหอสมุด